

ԿԱՆԹԵՂ

ՄՈՆՏՐԵԱԼԻ ՍՈՒՐԵ ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱԲՈՐԻԶ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՆԵՍ
ԵԿԵՂԵՅԻՈՅ ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԹԵՐՈՒԿ

GANTEGH

BULLETIN DU DIMANCHE
DE LA CATHÉDRALE ARMÉNIENNE
ST-GRÉGOIRE L'ILLUMINATEUR DE MONTRÉAL

GANTEGH

SUNDAY BULLETIN OF
ST. GREGORY THE ILLUMINATOR
ARMENIAN CATHEDRAL OF MONTREAL

WWW.SAINTGREGORY.CA

Կիրակի, 17 Յունիս 2018

**Դ Կիր. Չկնի Յոգեգալստեան
/ ԹԻԻ 63**

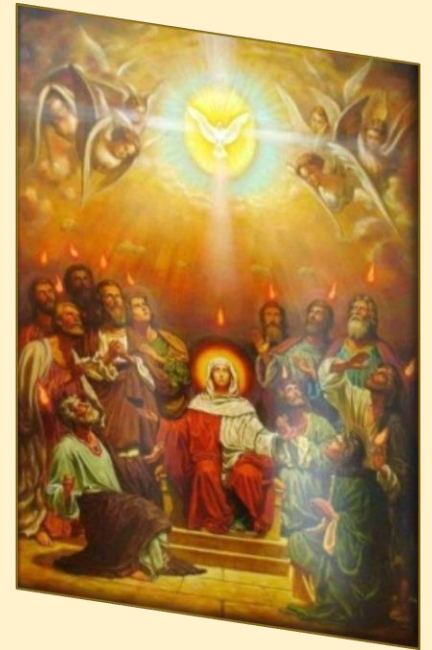
SUNDAY, June 17, 2018

4th Sunday After Pentecost

/ NO. 63

Today's Bible Readings:

Matthew 12:38-45 / Romans 7:25,8:1-11 |

Պատարագիչ՝

ԱՐԺ. Տ. ՀՐԱԶ ԲՅԵՅ. ՍՈՒՐՍԵԱՆ

Celebrant:

REV. FR. HRATCH MOURADIAN

Deacons: Dn. Minas Asaduryan, Dn. Arto Sivacyan,

Dn. Vahan Shakaryan,

Dn. Raffi Arabian, Dn. Norayr Grigoryan

Acolytes: Michael Arabian, Armen Bajakian, Shiraz Sivadjian

Choirmaster: Mr. Sarkis Barsemian

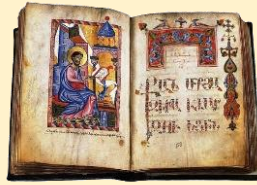
Organist: Mr. Karen Manucharyan

615 Stuart Avenue, Outremont Quebec, Canada H2V 3H2

secretary@saintgregory.ca | www.saintgregory.ca

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԸՆԹԵՐՅՈՒՄՆԵՐ

LES LECTURES
DE DIMANCHE

THE SUNDAY
READINGS

ՄԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍԻ 12:38-45

38Այն ատեն դպիրներէն ու Փարիսեցիներէն ոմանք ըսին իրեն. «Վարդապե՛տ, նշա՛ն մը կ’ուզենք տեսնել քեզմէ»: **39**Իսկ ինք պատասխանեց անոնց. «Չար եւ շնացող սերունդը նշան կը խնդրէ: Ուրիշ նշան պիտի չտրուի անոր, բայց միայն Յովնան մարգարէին նշանը: **40**Որովհետեւ ինչպէս Յովնան մաց կետ ձուկին փորին մէջ՝ երեք օր ու երեք գիշեր, այնպէս մարդու Որդին պիտի մայ երկրի սիրտին մէջ՝ երեք օր եւ երեք գիշեր: **41**Նինուէի մարդիկը դատաստանին օրը պիտի կանգնին այս սերունդին դէմ ու պիտի դատապարտեն զայն, որովհետեւ զոջացին Յովնանի քարոզութեամբ. եւ ահա՛ Յովնանէ մեծ մէկը կայ հոս: **42**Յարաւի թագուհին դատաստանին օրը ոտքի պիտի ելլէ այս սերունդին դէմ ու զայն պիտի դատապարտէ, որովհետեւ ինք եկաւ երկրի ծայրերէն՝ Սողոմոնի իմաստութիւնը լսելու. եւ ահա՛ Սողոմոնէ մեծ մէկը կայ հոս»:

43«Երբ անմաքուր ոգին դուրս կ’ելլէ մարդէ մը՝ կը շրջի անջուր տեղեր, հանգստութիւն կը փնտռէ, ու չի գտներ: **44**Այն ատեն կ’ըսէ. “Վերադառնամ իմ տունս՝ ուրկէ ելայ”: Կու գայ եւ կը գտնէ զայն՝ պարապ, աւլուած ու զարդարուած: **45**Այն ատեն կ’երթայ, եւ կ’առնէ իրեն հետ եօթը ուրիշ ոգիներ՝ իրմէ աւելի չար, ու մտնելով հոն կը բնակին. եւ այդ մարդուն վերջին վիճակը կ’ըլլայ առաջինէն աւելի գէշ: Ա՛յսպէս պիտի ըլլայ այս չար սերունդին ալ»:

ՀՈՈՍԱՅԵՑԻՆԵՐՈՒՆ 7:25, 8: 1-11

25Շնորհակալութիւն Աստուծոյ՝, մեր Տերոջ՝ Յիսուս Քրիստոսի միջոցով: Ուրեմն ես ինքս միտքով կը ծառայեմ Աստուծոյ Օրէնքին, իսկ մարմինով՝ մեղքի օրէնքին:

1Ուրեմն հիմա դատապարտութիւն չկայ Քրիստոս Յիսուսով եղողներուն, որոնք մարմինին համաձայն չեն ընթանար. **2**քանի որ կեանքի Հոգին Օրէնքը՝ Քրիստոս Յիսուսով ազատեց զիս մեղքի եւ մահուան օրէնքէն: **3**Արդարեւ ինչ որ Օրէնքը անկարող էր ընել, որովհետեւ մարմինը տկարացուցած էր զայն, Աստուած իրագործեց. իր Որդին դրկեց՝ մեղանչական մարմինի

Նմանութեամբ եւ մեղքին պատճառով, ու դատապարտեց մեղքը այդ մարմինն մէջ, **4**որպէսզի Օրէնքին արդարութիւնը գործադրուի մեր մէջ՝ որ չենք ընթանար մարմինն համաձայն, այլ՝ Յոգիին: **5**Արդարեւ մարմինն համաձայն ապրողները՝ կը մտածեն մարմինն բաները, իսկ Յոգիին համաձայն ապրողները՝ Յոգիին բաները. **6**նաեւ մարմնաւոր մտածումը մահ է, իսկ հոգեւոր մտածումը՝ կեանք ու խաղաղութիւն: **7**Արդարեւ մարմնաւոր մտածումը Աստուծոյ դէմ թշնամութիւն է, քանի Աստուծոյ Օրէնքին չի հպատակիր. մանաւանդ չի կրնար ալ, **8**որովհետեւ մարմինն համաձայն ապրողները չեն կրնար հաճեցնել Աստուած:

9Բայց դուք չէք ապրիր մարմինն համաձայն, հապա՝ Յոգիին համաձայն, եթէ իսկապէս Աստուծոյ Յոգին բնակած է ձեր մէջ. իսկ եթէ մէկը Զրիստոսի Յոգին չունի, ինք անորը չէ: **10**Սակայն եթէ Զրիստոս ձեր մէջ է, մարմինը մեռած է մեղքին պատճառով, իսկ Յոգին կեանք կը պարգեւէ արդարութեան պատճառով: **11**Ու եթէ Յիսուսը մեռելներէն յարուցանողին Յոգին բնակած է ձեր մէջ, ուրեմն ան՝ որ մեռելներէն յարուցանեց Զրիստոսը, կեանք պիտի տայ նաեւ ձեր մահկանացու մարմիններուն՝ իր Յոգիով, որ կը բնակի ձեր մէջ:

Matthew 12:38-45

38 Then some of the Pharisees and teachers of the law said to him, “Teacher, we want to see a sign from you.”

39 He answered, “A wicked and adulterous generation asks for a sign! But none will be given it except the sign of the prophet Jonah. **40** For as Jonah was three days and three nights in the belly of a huge fish, so the Son of Man will be three days and three nights in the heart of the earth. **41** The men of Nineveh will stand up at the judgment with this generation and condemn it; for they repented at the preaching of Jonah, and now something greater than Jonah is here. **42** The Queen of the South will rise at the judgment with this generation and condemn it; for she came from the ends of the earth to listen to Solomon’s wisdom, and now something greater than Solomon is here.

43 “When an impure spirit comes out of a person, it goes through arid places seeking rest and does not find it. **44** Then it says, ‘I will return to the house I left.’ When it arrives, it finds the house unoccupied, swept clean and put in order.

45 Then it goes and takes with it seven other spirits more wicked than itself, and they go in and live there. And the final condition of that person is worse than the first. That is how it will be with this wicked generation.”

Romans 7:25,8:1-11

²⁵ Thanks be to God, who delivers me through Jesus Christ our Lord!

¹ Therefore, there is now no condemnation for those who are in Christ Jesus, ² because through Christ Jesus the law of the Spirit who gives life has set you^[a] free from the law of sin and death. ³ For what the law was powerless to do because it was weakened by the flesh,^[b] God did by sending his own Son in the likeness of sinful flesh to be a sin offering.^[c] And so he condemned sin in the flesh, ⁴ in order that the righteous requirement of the law might be fully met in us, who do not live according to the flesh but according to the Spirit.

⁵ Those who live according to the flesh have their minds set on what the flesh desires; but those who live in accordance with the Spirit have their minds set on what the Spirit desires.

⁶ The mind governed by the flesh is death, but the mind governed by the Spirit is life and peace. ⁷ The mind governed by the flesh is hostile to God; it does not submit to God's law, nor can it do so. ⁸ Those who are in the realm of the flesh cannot please God.

⁹ You, however, are not in the realm of the flesh but are in the realm of the Spirit, if indeed the Spirit of God lives in you. And if anyone does not have the Spirit of Christ, they do not belong to Christ. ¹⁰ But if Christ is in you, then even though your body is subject to death because of sin, the Spirit gives life^[d] because of righteousness. ¹¹ And if the Spirit of him who raised Jesus from the dead is living in you, he who raised Christ from the dead will also give life to your mortal bodies because of^[e] his Spirit who lives in you. sin.

ՏՕՆԵՐ

12 Յունիս 2018

Ս. Կոստանդիանոս Կայսրի Եւ Անոր Մօր՝ Յեղինէի Յիշատակութեան Օր

Կոստանդիանոս կայսրը եկեղեցին պաշտօնապէս ազատած է աւելի քան 250 տարի տեւած հալածանքներէն եւ 313 թուականին Միլանի հրովարտակով Քրիստոնէութիւնը թոյլատրելի կրօն հռչակած է: Անոր օրերուն տեղի ունեցած է Նիկիայի 325 թուականի առաջին Տիեզերական ժողովը, ուր դատապարտած է Արիոսին:

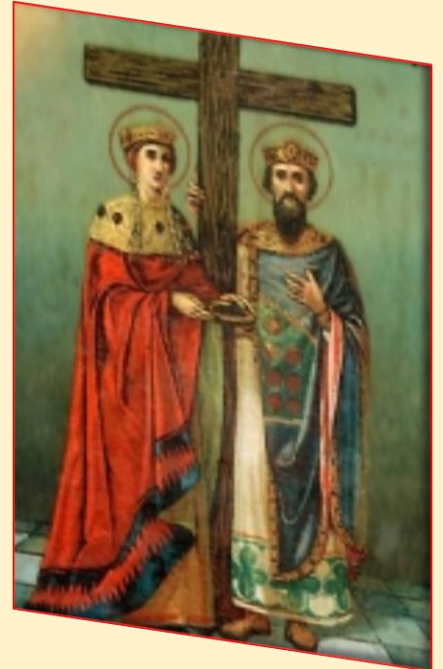
Կոստանդիանոսը իր օժանդակութիւնը բերած է Երուսաղէմի եւ Բեթղեհէմի տէրունական սրբավայրերուն մէջ փառահեղ տաճարներու շինութեան գործընթացին: Կոստանդիանոսը եղած է նաեւ՝ մեծ զօրավար, որ ան մշտապէս յաղթած է պատերազմներուն: Ինչպէս կը վկայէ

աւանդութիւնը, Յռոմի ինքնահռչակ Կայսր

Մաքսէնտիոսի դէմ պատերազմելէ ետք, վճռական ճակատամարտէն առաջ, Կոստանդիանոսին կ'երեւայ խաչին նշանը: Այս նշանով ալ Կոստանդիանոսը դուրս կու գայ մարտէն եւ կը յաղթէ: Վախճանած է 337 թուականին՝ մահուան մահիճին մէջ ընդունելով Քրիստոնէական մկրտութիւնը:

Կոստանդիանոսի մայրը՝ Յեղինէ թագուհին եղաւ կայսրին գործակիցը անոր բարեպաշտական գործունէութեան մէջ: Անոր կը վերագրուի Քրիստոսի խաչափայտին գիւտը 327 թուականին: Երուսաղէմի մէջ Յունդա անունով մէկը թագուհիին մատնացոյց կ'ընէ այն վայրը, ուր կրնային ըլլալ Քրիստոսի եւ Անոր հետ խաչուած երկու աւազակներուն խաչափայտերը: Աւանդոյթին համաձայն՝ բարեպաշտ թագուհին Տիրոջ խաչափայտը գտնելու համար խաչերուն հերթով կը մօտեցնէ մահացած երիտասարդի մը դիակը: Քրիստոսի խաչափայտին զօրութենէն երիտասարդը կը կենդանանայ: Խաչի գիւտէն յետոյ Երուսաղէմի Կիւրեղ Յայրապետը այդ կը բարձրացնէ ի տես հաւատացեալներուն:

Յեղինէն Երուսաղէմի եւ շրջակայքին մէջ եկեղեցիներ եւ կուսանոցներ կառուցել կու տայ: Մահացած է 330 թուականին՝ Քրիստոնէաներու սրտերուն թողելով բարի յիշատակ:

14 Յունիս 2018

Ս. Թեոդոտոն Գաղատացիի, Ս. Թալիլեայ Բժիշկի եւ 7 Կոյսերու Յիշատակութեան Օր

Ս. Թեոդոտոն Գաղատացի

Դիոկղետիանոս կայսրի հալածանքներու զոհերէն է: Ըլլալով գինեվաճառ, պակաս կասկածելի կը թուի հալածիչներուն, որուն շնորհիւ կը կարողանայ է ամէն կերպ օգնութեան հասիել հալածեալ Քրիստոնէաներուն. գինի կը

մատակարարէ Սուրբ Խորհուրդի համար, հողին կը յանձնէ նահատակներու մարմինները եւայլն: Երբ Գաղատիոյ կուսակալի հրամանով ջրասուզ կ'ընեն Տեկուսա, Աղեքսանդրա, Կղոբիդայ, Փեննայ, Եւփրատայ, Մատրոնայ եւ Յուդիտա եօթ Քրիստոնէայ կոյսերը, որոնց մէջն էր նաեւ՝ Թեոդոտոնի մօրաքոյրը, Թեոդոտոնն այլ Քրիստոնէաներու օգնութեամբ կը կարողանայ գաղտնի ջուրէն դուրս բերել խորտակուածներուն ու թաղել: Սակայն կատարուածը հայտնի կը դառնայ, եւ հալածանքները ընդդէմ Քրիստոնէաներուն առաւել կը սաստականան: Իր հաւատակիցներուն փրկելու համար Թեոդոտոնը կը յանձնուի կռապաշտներուն ու ամենաճանր տանջանքներու ենթարկուելէն յետոյ, ան կը գլխատուի: Ս. Թեոդոտոնի եւ եօթ կոյսերու յիշատակը Հայ Առաքելական Եկեղեցւոյ մէջ կը տօնեն միասին Հոգեգալստեան երրորդ շաբթուայ Հինգշաբթի օրը:

Նոյն օրը Ս. Թալիլեայ բժիշկի յիշատակութեան օրն է: Դիմանալով ամենայ անմարդկային տանջանքներու, երանելի Սուրբը իր հաւատքի ամրութեամբ դարձի կը բերէ անգամ իր դահիճներուն: Անոր կը նետեն ծովը, որտեղէն կը փրկուի Աստուածային հրաշքով եւ կը նահատակուի՝ գլխատուելով:

16 Յունիս 2018

Ս. Գրիգոր Լուսավորիչի Նշխարներու Գիւտը

Յոգեգալստեան տօնին Երրորդ Շաբաթ օրը Յայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին կը տօնէ Ս. Գրիգոր Լուսավորիչին նուիրուած տօներէն Երրորդը՝ նշխարներու գիւտը:

Աւանդութեան համաձայն, երբ լրացաւ Լուսավորիչի քահանայապետութեան երեսուն տարին, Տիրոջ հրամանով ան ելաւ Սեպուհ լեռան կատարը եւ առանձնացաւ լռութեան մէջ՝ Մանեայ անունով քարայրի մը մէջ:

Սուրբին մահէն միայն որոշ ժամանակ ետք, քանի մը հովիւներ, երբ պատահամբ քարայր մտան հանգստանալու, գտան անոր մարմինը եւ ենթադրելով, որ պարզ ճգնաւոր է, քարակոյտի տակ ամփոփեցին անոր եւ հեռացան:

Տարիներ ետք, Գառնիկ անունով ճգնաւոր մը տեսիլքով կը գտնէ սուրբին մարմինը: Վերջինս Յայոց Յայրապետին նշխարները փոխադրեց եւ ամփոփեց Դարանաղեաց գաւառի Թորդան ավանին մէջ: Յետագային այդ վայրին մէջ կանգնեցուցին վկայարան մը: Նշխարներուն մէկ մասը տարին քաղաքամայր Վաղարշապատ, մինչեւ անգամ Բիւզանդիոն եւ Իտալիա: 5-րդ դարուն Ձենոն կայսրը սուրբին մարմինը կը տեղափոխէ Պոլիս, 7-րդ դարուն Գրիգոր Լուսավորիչի Աջը կը բերուի Յայաստան, որ պահպանուած է Ս. Էջմիածինի մէջ: Անիկա Սրբալոյս Միւռոնի Օրհնութեան գլխաւոր սրբութիւններէն մէկն է եւ Յայրապետական Աթոռի իշխանութեան պաշտօնական նշանակը:

Ս. Գրիգոր Լուսավորիչը մեր հաւատքի Յայրն է իր հաւատքով ու նուիրումով: Ու մենք իբրեւ Յայ եկեղեցւոյ գաւակներ ո՛չ միայն կը խնդրենք Սուրբին բարեխօսութիւնը, այլ նաեւ՝ հաշուետու ենք Սուրբին առջեւ:

Իւրաքանչիւր Քրիստոնեայ իր կեանքի ընթացքին կը կանգնի պայքարելու եւ արդար պայքարին յաղթող դուրս գալու խնդրին առջեւ, որուն լաւագոյն օրինակը կարելի է տեսնել Ս. Գրիգոր Լուսավորիչի կերպարին մէջ:

Օրուան խորհուրդը մեր միտքն ու ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ յատկապէս Ս. Գրիգոր Լուսավորիչի կրած չարչարանքներուն վրայ, որոնց արդիւնքով կառուցուեցաւ Յայոց Գողգոթան: Բոլոր տաճարները՝ կառուցուած Յայոց

աշխարհին մէջ կարծես Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի կրած չարչարանքներուն վկայութիւնն են, որոնք դարձած են կենդանի աղօթք եւ ճշմարիտ խոստովանութիւն: «Եթէ մէկը ուզէ հետեւիլ ինձ, թող ուրանայ իր անձը, վերցնէ իր խաչը եւ գայ իմ ետեւէս»: Քրիստոսի այս պատգամը ո՛չ միայն հնչեց Յայոց աշխարհին մէջ, այլ նաեւ՝ կեանքի կոչուեցաւ: Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչը վերցուց իր խաչը եւ հետեւեցաւ Քրիստոսին: Եւ ինչպէս Տիրոջ տասներկու առաքեալները եղան Քրիստոսի եկեղեցւոյ սիւները, այնպէս ալ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի տասներկու սուկալի չարչարանքներով կառուցուեցաւ Յայոց Վերնատունը, ուր մշտապէս կը յայտնուի մեր Տէր Յիսուս Քրիստոս՝ իր խաղաղութիւնն ու օրհնութիւնը բաշխելով բոլորիս:

Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի սրբութեան ամբողջ բովանդակութիւնը սէ՛րն է, համբերութեան գաղտնիքը սէ՛րն է, յաղթանակի գրաւականը սէ՛րն է:

Holidays

2018-06-12

Commemoration of Sts. Constantine (Kostandianos) the Emperor and his Mother Helen

King Kostandianos (born in the city Nish, in Yugoslavia), is one of the most prominent figures of the Roman Empire. It was he who officially released the Church from persecutions lasting more than 250 years and in 313 A.D., by the Encyclical of Milan, proclaimed Christianity to be a permitted religion. It was during the period of his reign that the first Ecumenical Council of 325 A.D. was convened, which condemned Arius and adopted the word "Birth" to show that the Holy Son has the same nature as the Holy Father and is God. King Kostandianos has supported the construction of magnificent Churches

and Cathedrals in the Holy Sites of Jerusalem and Bethlehem.

King Kostandianos was also a renowned captain, who always won in the battles. According to the tradition, while at war with the impostor King Maxentios, before the decisive battle, he had the vision of the Holy Cross. With the sign of the Holy Cross he faced the battle and won. King Kostandianos passed away in 337 A.D., and at death's door he was baptized according to the Christian rite.

Queen Helen, mother of the King Kostandianos, was the supporter of the king's pious activity. The discovery of the wooden Holy Cross in 327 A.D. is ascribed to the Queen. A man named Judah, pointed out the Queen the site, where the wooden crosses of Christ and the two brigands could be. According to the tradition, for finding the Lord's Holy Cross the pious queen approached the corpse of a young man to the crosses. The magic power of Christ's Holy Cross raised the man from the dead and he revived. After the discovery of the Holy Cross the Pontiff Kyouregh of Jerusalem rose the cross for the faithful to see. Queen Helene has ordered to build numerous churches and nunneries in Jerusalem and around the city and brought her services there. Queen Helene passed away in 330 A.D.

St. Helen, Mother of Emperor Constantine, Equal of the Apostles

St. Helen was the mother of St. Constantine the Great, and was born at Drepanum (Helenopolis) in Asia Minor to parents of humble means. She married Constantius Chlorus, and their son Constantine was born in 274. Constantius divorced her in 294 to further his political ambitions by marrying a woman of noble rank. After he became emperor, Constantine showed his mother great honor and respect, granting her the imperial title "Augusta."

After St. Constantine became the sole ruler of the Western Roman Empire, he issued the Edict of Milan in 313 which guaranteed religious tolerance for Christians. St. Helen, who was a Christian, may have influenced him in this decision. In 323, when he became the sole ruler of the entire Roman Empire, he extended the provisions of the Edict of Milan to the Eastern half of the Empire. After three hundred years of persecution, Christians could finally practice their faith without fear.

The emperor deeply revered the victory-bearing Sign of the Cross of the Lord, and wanted to find the actual Cross upon which our Lord Jesus Christ was crucified. He sent his mother, Helen, to Jerusalem, providing her with a letter to St. Macarius, Patriarch of Jerusalem.

Although St. Helen was already in her declining years, she set about completing the task with enthusiasm. Searching for the Life-Creating Cross, she questioned both Christians and Jews, but her search remained unsuccessful. However, in 326, she was directed to an elderly Hebrew named Jude who stated that the Cross was buried at the Temple of Venus. St. Helen ordered that the pagan temple be demolished. After praying, the ground began to be excavated. Soon, the Tomb of the Lord was uncovered. Not far from it were three crosses, a board with the inscription ordered by Pilate, and four nails which had pierced the Lord's Body.

In order to determine the cross on which the Savior had been crucified, St. Macarius alternately touched the crosses to a corpse. When the dead man was touched by the True Cross of the Lord, the body came to life. Having beheld the raising of the dead, everyone was convinced that the Life-Creating Cross was found.

During the discovery of the Life-Creating Cross, another miracle took place – a grievously sick woman, beneath the shadow of the Holy Cross, was healed instantly. Elder Jude and other Jews came to believe in Christ and accepted Holy Baptism. Jude received the name Cyriacus and afterwards was consecrated Bishop of Jerusalem.

Christians came in huge throngs to venerate the Holy Cross, beseeching St. Macarius to elevate the Cross, so that even those far off might reverently contemplate it. The Patriarch and other spiritual leaders raised up the Holy Cross, and the people, saying "Lord have mercy," reverently prostrated themselves before the Venerable Wood.

While in Jerusalem, St. Helen performed a variety of good works, including giving money to the poor. She also ordered that all places connected with the earthly life of the Lord and His All-Pure Mother be freed of all traces of paganism, and directed that churches be built at each of these places. St. Helen gave the Life-

Creating Cross to the Patriarch for safe-keeping, and took part of the wood and nails back to Constantinople.

St. Helen continued to journey to the holy places connected with the earthly life of the Savior, building more than eighty churches – at Bethlehem at the birthplace of Christ; on the Mount of Olives where the Lord ascended to Heaven; and at Gethsemane where the Savior prayed before His sufferings and where the Mother of God was buried.

Emperor Constantine gave orders to build at Jerusalem a majestic and spacious church in honor of the Resurrection of Christ, also including under its roof the Life-Giving Tomb of the Lord and Golgotha. The temple was constructed in about ten years.

St. Helen did not survive to see the dedication of this temple. She entered into the Eternal Kingdom in 327. However, the church was consecrated on September 13, 335. On the following day, September 14, the festal celebration of the Exaltation of the Venerable and Life-Creating Cross was established.

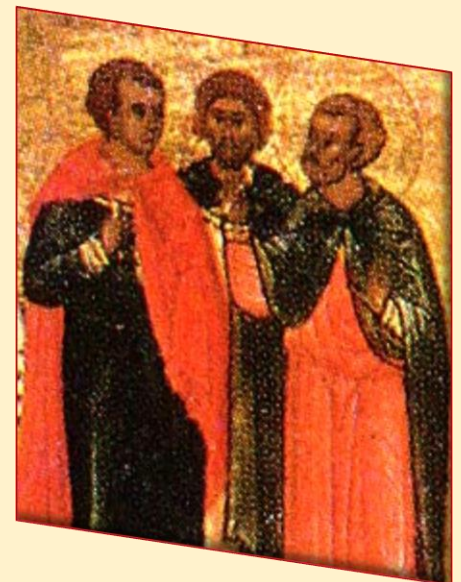
The Orthodox Church commemorates the Uncovering of the Precious Cross and the Precious Nails by the Holy Empress Helen on March 6.

Because of her great service to the Church and her efforts in finding the Life-Creating Cross, Empress Helen is called “the Equal of the Apostles.”

2018-06-14

Commemoration of Sts. Theodotus of Galatia, Thalelaus the Physician and Seven Martyred Virgins of Ancyra

St. Theodotus from Galatia has been martyred as the result of persecutions by the King Dioklethianos. Being a wine tradesman, he seemed the persecutors to be less dubious, thanks to which he managed to help and support the persecuted Christians. He provided wine for the divine services, buried the remains of the martyrs. When upon the order of the prefect of Galatia seven Christian virgins - Tekousa, Alexandra, Kloida, Penna, Euprasia, Matrona and Judita, among whom was also the Aunt of

Theodotus, were drowned, Theodotus, with the help of other Christians, manages to secretly bring out the virgins' bodies from the water and bury them. However, his deed becomes known and persecutions against Christians become more severe. For saving the faithful Christians Theodotus surrenders to heathens and is beheaded after severe torments.

The same day is the day of commemoration of St. Thalelaus physician. Enduring the most severe torments, the blisssed saint converts to his faith even the executioners. He is thrown into the see, but is miraculously saved from drowning and finally is martyred by means of beheading.

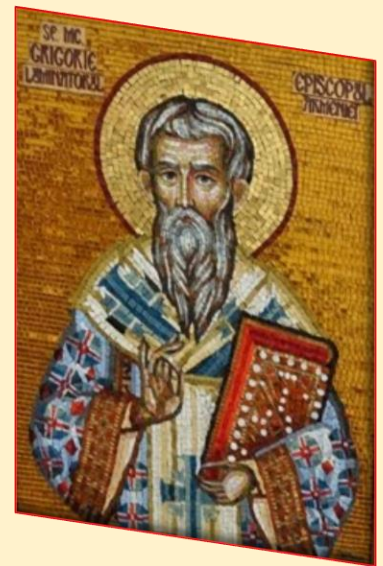
2018-06-16

Commemoration Day of the discovery of the Relics of St. Gregory the Illuminator

The Commemoration Day of the discovery of the relics of St. Gregory the Illuminator is one of the three significant feast days dedicated to the memory of the Patron Saint of Armenia.

According to Holy Tradition, following Armenia's conversion to Christianity, in his final years, St. Gregory led an ascetic life in the cave of Mane on the Mountain named Sebouh where he died in 326 A.D. Shepherds, finding his body, buried him not recognizing the Armenian Pontiff. One of his students, Karnig from Basen sees a vision, where Gregory identifies the location of his relics. The relics were thereupon transferred to the village of Tordan, in the province of Daranagh, and buried there.

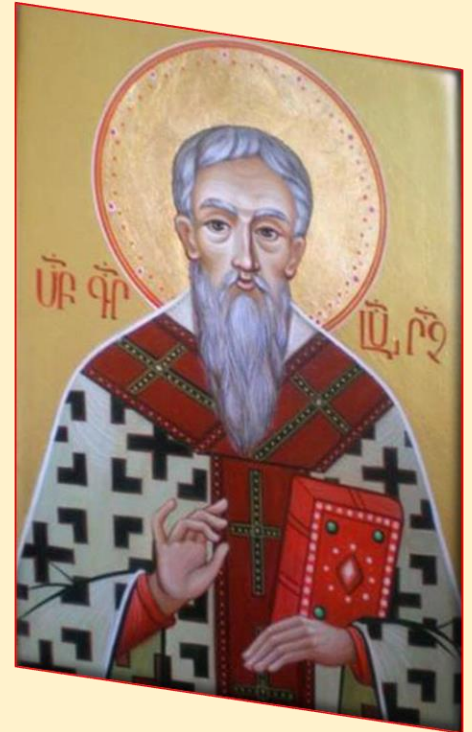
The relics of St. Gregory the Illuminator are one of our most revered within the Armenian Church, as well as all Christian Churches. Following their discovery, some were taken to various places for safekeeping, among them Vagharshabdt (Etchmiadzin), Byzantium, and Italy. The Right Hand of the Saint, preserved in the Mother See of Holy Etchmiadzin, is one of the most important sanctities of the Armenian Church, and is used by the Catholicos of All Armenians during the blessing of the Holy Chrism (Muron). To commemorate the day, Divine Liturgy is celebrated in our Churches.

ST. GREGORY THE ILLUMINATOR

St. Gregory is the Patron Saint of the Armenian Church. He is usually referred to as “Our Holy Father St. Gregory the Enlightener,” because he has converted the Armenian people to Christianity. Christianity began to be preached in Armenia in the middle of the first century by the Apostles St. Thaddeus and St. Bartholomew, who for that reason, are called the “The First Enlighteners of Armenia.” The Church they founded in Armenia was small and scattered. Nevertheless, it survived all vicissitudes and persecutions of the first three centuries. Missionaries from the South, Syria, and the

West, Cappadocia, constantly strengthened the flickering light of the Gospel. However, it was St. Gregory who established Christianity as the official religion of Armenia and thus made Armenia the first Christian State in world history. The early life story of St. Gregory and the account of the conversion of Armenia have been preserved in the book of the historian Agathangelos, who is traditionally known to be as King Tiridat’s secretary. As part of a planned plot, the Persian King Ardashir Sassanian, in the year 238, sent a trusted friend to Armenia to kill King Khosrov. The newcomer, named Anack, happened to be of the same Parthian royal family, which had been reigning for two centuries in Armenia. King Khosrov was the ruling monarch in 238. Therefore it was very easy for Anack to win the confidence of his royal cousin, King Khosrov. One day, as they were out for hunting, Anack killed the King and ran away. The loyal men of the King pursued Anack and killed him on a bridge and threw his body into the river. The dying King gave orders to exterminate Anack’s family. Only one infant escaped from this slaughter, and was rushed by his nurse to the city of Cæsarea in Cappadocia. This nurse happened to be a converted Christian. Therefore she brought up her princely charge in the Christian faith and gave him a Greek name, Gregory. The boy became a devout and zealous Christian, married a Christian

lady named Mariam, whose brother was a well known missionary bishop, confessor and martyr. Gregory had two children, Aristakes and Verthanes. When the Persian King heard that the King of Armenia was killed, he overran the country with a huge army and established Persian rule in Armenia. Two of the children of King Khosrov were saved by loyal satraps. The Princess Khosrovidought was taken to one of the inaccessible castles of that country, while the boy-prince Tiridat was taken to Rome. Tiridat received a thorough Roman training. He was a famous athlete in the Roman arena and an able general in the Roman army. When he became a mature young man, able to rule a kingdom, the Roman Emperor Diocletian gave him a Roman legion and sent him to occupy Armenia to recover the throne of his fathers, and become a Roman ally. As Tiridat was passing through Armenia Minor, which was under Roman control, most of the Armenian feudal lords, who had remained loyal to the throne and who had escaped the country accompanied Tiridat. Gregory also decided to go along with him. Nobody had any knowledge of his background or of his religious convictions. He probably had some farreaching ideas in his mind. Tiridat found out that he was a well educated and dependable and conscientious young man. Therefore he appointed him as his secretary. One cannot help seeing the hand of Providence in this strange association. Two young men, whose fathers had killed one another, were returning to their native country with the idea of saving their homeland from alien yoke, the one physically, the other spiritually. After winning victory over his enemies, Tiridat gave orders for a great and solemn celebration. During the festival the young ruler ordered his secretary Gregory to lay wreaths of flowers and laurel leaves, the symbols of victory, before the statue of the goddess Mother Anahit, who was the most popular deity of the country. Gregory, after some hesitation, confessed that he was a Christian and he could not perform such an idolatrous act. He began preaching about the foolishness of idolatry and the wisdom of worshipping the One God, Who created heaven and earth. One of the king's ministers, who had found out who Gregory was, thought this was a good opportunity to reveal the secret. He therefore told the King that Gregory was the son of Anack, the killer of his father King Khosrov. Gregory did not deny the stunning revelation. So Tiridat gave orders to torture Gregory in order to induce him to apostasy. The

story enumerates twelve terrible tortures. When Gregory stood fast, then the King ordered him to be put to death by throwing him into the prison-pit or dungeon where major criminals were usually thrown to be starved to slow death. The pit was full of human bones and filth. St. Gregory survived this terrible ordeal for thirteen years. Someone in the Court, who was secretly Christian, had found the way to feed the Saint in the dungeon. This was done, most probably, with the knowledge and assistance of Khosrovidought, Tiridat's sister, who seems to have been sympathetic to Christians. Perhaps she was even a Christian herself. Then Tiridat ordered the persecution of Christians in his realm. This persecution revealed the presence of a group of Christian women, who were peacefully and secretly living in the neighborhood of his capital city of Valarshapat. The superior of these pious women was called Gaiane. There was also among them a beautiful maiden called Ripsimeh. Tiridat wanted to have her as his concubine. Ripsimeh refused and resisted the King's advances and finally fled from the Palace. This was too much for Tiridat, the mighty and victorious king. He then mercilessly ordered to have all these women killed. They were 37 in number. This slaughter of innocent women and his frustration at being "repulsed by a young lady," as the sacred song says, threw the King into melancholy and finally made him insane. When out hunting he often behaved like a beast, hence the legend that he was transformed into a boar. He could not attend the affairs of the state. People began to worry about him, because he was a King loved by his people. Most of all his sister, Khosrovidought, did everything to bring back her beloved brother to his senses. Then one day she suddenly remembered Gregory! In her dream she saw Gregory coming out of the dungeon and healing her brother! She told the people at the Court of her dream, and revealed that Gregory was living and was the only man in the world who could cure the King. As the condition of the King was getting worse, they sent men to the dungeon; and to the great surprise of everybody they heard a feeble "yes" to the question: "Gregory, are you still alive?" As they lowered the rope, out came a man with a long beard, dirty clothes and darkened face. But his face was shining with a strange and strong light. After dressing him properly, they took him to the presence of Tiridat. Moved by a strange force which he

could not control, Tiridat kneeled down before his prisoner, Gregory, putting his hands on the King's head, prayed for him. Thereupon Tiridat was cured and became a new man. He said to Gregory: "Your God is my God, your religion is my religion." Gregory lifted him up and embraced him. From that moment until their death they remained faithful friends and worked together, each in his own way for the establishment of the Kingdom of God in Armenia, beginning in the year 301 A.D. Gregory first converted the people in the capital city and in its neighborhood. There were no bishops or clergymen left in the country, because of the severe persecutions by Tiridat. So Gregory could not find people in holy orders to baptize the neophytes. Gregory himself was still a layman. Therefore the Royal Council decided to send Gregory back to Cæsarea to be ordained as the bishop of Armenia. His fame as a wonderworking confessor and a great missionary had already reached Cæsarea. He was received with great honors. The Metropolitan of the city, Leontius, ordained him a priest and then consecrated him a bishop. Gregory took many priests from Cæsarea and from Sebastia, where his bishop brother-in-law Athanakenes was martyred. He took with him his two sons also, who were well educated young men. His elder son, Verthanes, was already married. His younger son was a monk. Gregory's wife was already dead by this time. So with a group of clergymen Gregory came to Armenia. The King, the ruling feudal lords and the army came to meet him at the banks of the river Euphrates. He ordered a week of abstinence for everybody, including the King, the Queen and courtiers. The Armenian Church to this day observes this week of abstinence, established by St. Gregory, as the week of "Arachavorats" i.e., "the week of Catechumens." He preached and prepared the people for baptism. The clergymen whom he had brought with him assisted him in baptizing the people. He personally baptized the first Christian King of Armenia in the year 302, together with the Queen and

the King's sister and the royal household and the feudal lords of the country. Tiridat formally proclaimed his country a Christian State, in the year 302 A.D. So Armenia became the "First country of any size to become officially Christian." The Roman Empire became Christian twenty years later in 323. Then the mass conversion of the whole country began. Gregory preached the Gospel from one end of the country to the other. Occasionally he met resistance from pagan priests. But such resistance was easily subdued. Pagan places of worship were transformed to Christian temples.

Together with many other churches, Gregory built two famous sanctuaries: The shrine of "St. Garabed," "The Forerunner," near the city of Moosh, dedicated to the name of St. John the Baptist, whose relics he had brought with him from Cæsarea and had put them in this church. This monastery became one of the most important religious centers of Armenia. It was almost the greatest Holy place where our people used to go on pilgrimage for many centuries. It is now in ruins under Turkish rule, after the cruel deportations of 1915. The other shrine which Gregory and Tiridat built was Holy Etchmiadzin, still functioning as the headquarters of the Armenian Church near the present capital of Armenia. Although there were bishops in Armenia long before St. Gregory, looking after their flock in the persecuted Church in Armenia, yet it was St. Gregory who became the first "Catholicos of All Armenians." He governed the Armenian Church for about 25 years. He diligently worked for the internal organization of the Church. Gregory died in 325, shortly after the First Ecumenical Council of the Universal Church was convened in the city of Nicaea. His son Aristakes, who was ordained a bishop by him, attended this famous Church Council as the

representative of the Armenian Church, because his father was too old to attend. It was in this Council that the Creed of the Christian Church was formulated. St. Gregory was also instrumental in spreading the seeds of the Gospel in the neighboring Caucasian countries of Georgia and Caspian Albany (present day Azerbaijan). Gregory sent to these countries especially his youthful grandson Grigoris, who was cruelly martyred by Caucasian barbarians. St. Gregory is one of the great missionaries of the Christian Church. He is commemorated as a canonized Saint by all the ancient churches of the East and of the West, including the Greek Orthodox and the Roman Catholic Churches. The Armenian Church has set aside three holy days in honor of St. Gregory, commemorating three of the main events of his life: first his Sufferings and Entrance into the dungeon, second, His Coming out of the dungeon and Converting Armenian to Christianity, third Discovery of his relics. St. Gregory died in solitude, like Moses.

Սրբութեան Ընկալումը Քրիստոնէութեան Մէջ. Պատմութիւն Եւ Աւանդոյթ

Սուրբը կատարեալ Քրիստոնէային յատուկ անբասիր կեանքով, վարքով ապրած, արդարացուած ու հաւատքով փրկուած, Սուրբ Հոգիի շնորհքը ընդունած, Աստուծոյ ներգործութիւնը իր մէջ կենդանի պահած եւ անոր հետ մշտապէս հաղորդութեան մէջ եղած մարդն է եւ, առհասարակ, սրբակեաց հաւատացեալը:

Եթէ աչքի անցնենք Սուրբ Գիրքը, կը տեսնենք, որ «սուրբ» մակդիրը գործածուած է նախ եւ առաջ Աստուծոյ վերաբերմամբ, քանի որ սրբութիւնը Աստուծոյ ստորոգելիներէն է. սրբութեան աղբիւրը Աստուած է: Արդէն Նոր կտակարանին մէջ Աստուծոյ, ինչպէս նաեւ երկնային հրեշտակներուն վերապահուած սրբութիւնը Քրիստոնէական առաջին դարերու գրականութեան մէջ Պօղոս առաքեալի շնորհիւ կը տրուի նաեւ՝ երկրային արարածներուն: Քրիստոսի փրկարար տնօրինութենէն յետոյ սրբութիւնը թափանցեց մարդկային կեանք: Քրիստոսով բացուեցաւ

մարդուն՝ սրբացման լուսապսակին արժանանալու ուղին:

Սուրբերու մեծարանքը արեւմտեան եկեղեցիներու մէջ պաշտօնապէս վաւերացուած է Նիկիոյ 787 թ. 2-րդ ժողովով, ինչ որ կը փաստէ, որ միայն Քրիստոս կրնայ պաշտուիլ, իսկ սուրբերը՝ միայն մեծարուիլ: Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցւոյ մէջ սուրբերու պաշտամունքը եկեղեցւոյ

պատմութեան եւ աւանդութեան մաս կը կազմէ: Եկեղեցական հայրերը եւ այլ Քրիստոնէական հեղինակներ առատ տեղեկութիւններ կը հաղորդեն հալածանքներու, նահատակութիւններու եւ սուրբերու պաշտամունքի մասին:

Սուրբերու հրապարակային պաշտամունքը եւ անոնց բարեխօսութեան դիմելու կարգը կը յիշատակուի արդէն 2-րդ դարէն: Տեղական համայնքները սուրբերու նահատակութեան տարելիցներուն հաւաքուած են անոնց գերեզմաններուն շուրջ եւ աղօթած, որ վերջիններս իրենց համար բարեխօս ըլլան երկինքին մէջ: Հետագային սուրբերու շիրիմներուն վրայ, վկայութեան վայրերուն մէջ կառուցուած են վկայարաններ, մատուռներ: Հեթանոսներու կողմէ իրականացուող հալածանքներու ուժգին ալիքի անկման եւ վերացման զուգահեռ՝ սրբակեցութեան փնտրտուքները ծնունդ տուին Քրիստոնէական ճգնակեցութեան երեւոյթին եւ վանականութեան: Երբ ճգնաւորը կը դառնայ իսկական Քրիստոնէայի

կերպար՝ իբրեւ աշխարհիկ կեանքէն հրաժարուող ու Քրիստոսին նուիրուող, ան կ'ընդունուի որպէս սուրբ, սակայն մարտիրոսներուն ոչ հաւասար: Ժամանակի ընթացքին ճգնակեցութիւնը կը փոխակերպուի վանական դպրութեան: Վանականները կը ճանչցուին սրբակեաց, սակայն ոչ անպայման սուրբ (սրբակեաց վանականներէն ոմանք ալ անցած են տօնելի սուրբերու շարքը՝ Գր. Նարեկացի՝ դ., Յովհան Ռոտնեցի՝ դ., Գրիգոր Տաթեւացի՝ դ.):

Տարբեր եկեղեցիներուն մէջ «սուրբ» հռչակուած են նաեւ՝ այն հոգեւորականները, հայրապետները, աշխարհիկները, պետական գործիչները, որոնք իրենց գործունեութեամբ նպաստած են Քրիստոնէական հաւատքի պահպանման եւ տարածման, նաեւ՝ մեծ հետք թողած ազգային կեանքի տարբեր ասպարեզներուն մէջ: Որեւէ մարդ չկրնար «սուրբ» կոչուիլ ըստ մարդկային չափանիշներու եւ կամ ինքն իրեն սուրբ հռչակել: Սուրբը եկեղեցւոյ կողմէ սրբացուած անձն է, որուն Աստուած է որ կը սրբացնէ:

Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին ունի երկու դասի սուրբեր՝ հռչակուած կամ տօնելի (Եկեղեցւոյ «Տօնացոյց»-ին մէջ ներառուած) եւ պաշտուող (չներառուած): Հռչակուած սուրբերը կը յիշատակուին օրուայ ժամերգութիւններու եւ Սուրբ Պատարագի ընթացքին: Պաշտուող սուրբերը եկեղեցւոյ մէջ կը յիշուին սրբոց օրերուն՝ կ'ընթերցուին համապատասխան հատուածներ «Հայսմավուրքէն» («Նահատակներու գիրք», «Վարք սրբոց»): Բնականաբար, կան սուրբեր, որոնք անյայտ մնացած են: Այդ պատճառով Հայաստանեայց Եկեղեցին կը տօնէ «Բոլոր սուրբերու օրը», որուն ընթացքին կը յիշատակուին «ծեր եւ երիտասարդ, յայտնի եւ անյայտ» սուրբերը:

Սուրբերու յիշատակին նուիրուած օրերն ու պահքերը կը սահմանուին համապատասխան եկեղեցւոյ «Տօնացոյց»-ին:

Մեզմով տօնուող սուրբերը ժամանակային առումով վերցուած են Հին և Նոր կտակարաններէն եւ առաւելաբար Քրիստոնէութեան վաղ շրջանին (մինչեւ 5-րդ դար) եկեղեցւոյ պատմութենէն: Իսկ Քաղկեդոնի ժողովէն (451 թ.) եւ Ընդհանրական եկեղեցւոյ բաժանումէն յետոյ սրբադասուածները գերակշիռ կերպով Հայ եկեղեցւոյ հետեւորդներ են:

Աստուած մարդուն բարձրացնելու համար տուաւ Իր Որդին, ուղղորդեց մարդոց դէպի փրկութիւն, եւ, որպէս մշտապէս շօշափելի ներկայութիւն, ցոյց տուաւ սուրբերուն, Քրիստոսի ճամբով քալող մարդոց՝ իբրեւ օրինակներ՝ գիտակցելու, որ սրբութիւնը անհասանելի բան չէ: Այդ հասանելի, իրական յատկութիւն է նոյնիսկ այսօրուայ մարդուն համար, եւ այդ միայն ցանկութիւն եւ աշխատանք կը պահանջէ: Արդարեւ, այն եկեղեցին, որ դադրած է սուրբեր ծնեցնելէ՝ դադրած է նաեւ՝ կենսունակ եկեղեցի ըլլալէ:

**Եկեղեցւոյ Տաղաւար Տօներ
եւ Յառաջիկայ Ձեռնարկներու**

**Պայծառակերպութիւն Տեառն Մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի
Վարդապետ – Ուխտագնացութիւն Դէպի Ռիկօ
Կիրակի, 15 Յուլիս 2018**

Վերափոխումն Ս. Աստուածածնի –

Խաղողօրհնէք – Կիրակի, 12 Օգոստոս 2018

Խաչվերաց – Կիրակի, 16 Սեպտեմբեր 2017

Տարեկան Պազար – Շաբաթ եւ Կիրակի – Հոկտեմբեր 27 եւ 28, 2018

Սանուկներու Ս. Ծնունդ / CFFA – Կիրակի, 2 Դեկտեմբեր 2018

Եկեղեցւոյ Գնման եւ Օծման 48-րդ Տարեդարձ –

Կիրակի, 9 Դեկտեմբեր 2018

FEAST DAYS AND UPCOMING EVENTS

**Feast of the Transfiguration of our Lord - Pilgrimage to Rigaud
Vartavar - Sunday, July 15th**

**Feast of the Assumption of the Holy Mother of God -
Sunday, August 12th, 2018**

**Feast of the Exaltation of the Holy Cross –
Sunday, Sept. 16th, 2018**

**Annual Bazaar – Saturday & Sunday -
October 27 & 28, 2018**

**Children's Christmas /CFFA –
Sunday, December 2nd, 2018**

**Church 48th Anniversary –
Sunday, December 9th, 2018**

**Ուշադրութիւն
մեր սիրելի
հաւատացեալներուն**

**Եթէ ունիք հասցէի, հեռաձայնի
կամ e-mail-ի փոփոխութիւն, հաճեցէք ձեր նոր տուեալները
փոխանցել Եկեղեցւոյ քարտուղարութեան (514) 279-3066, մեր
հաղորդակցութիւնները կարենալ պահելու համար
կանոնաւոր, շարունակական եւ այժմեական ընթացքի մէջ:
Շնորհակալութիւն ձեր գործակցութեան համար:**

Ճիսական Խորհուրդ

Attention to our beloved parishioners,

**If you have changes in your address, e-mail or phone numbers
please feel free to convey your new data to the Church office at
(514) 279-3066, to maintain our communication in a regular,
continuous, and up-to-date course.**

Thank you for your cooperation.

Parish Council

ՆՈՒԲՐԱՏՈՒՌԹԻՒՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

**DON
À L'ÉGLISE**

**DONATION
FOR THE CHURCH**

***Saint Gregory the Illuminator Armenian Cathedral of Montreal
Donations of June 2018
have been received with great appreciation***

CHURCH:

Manoir Gouin Seniors \$115

ELEVATOR FUND:

Mr. & Mrs. Aret Tasciyan \$100

IN LIEU OF FLOWERS DONATIONS MADE:

THE LATE SONA GIRAGOSYAN DEMIRJIAN

Mr. & Mrs. Alex Kunter \$100

HOKEHANKISD:

THE LATE ARA ELAGOZ

**Mr. & Mrs. Aram Elagoz, Dr. Vilma Derbekyan, Mrs. Zaruhi Elagoz \$100,
Mr. Vahé Keresteciyán \$50, Mr. & Mrs. Krikor & Armine Kanar \$25**

THE LATE HAGOP SHAHBAZIAN

Mr. Zaven Boodaghians \$200.

THE LATE HARSUHI SARIMANUKOGLU

Sarimanikoglu Family \$100.

Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Առաջնորդարանիստ Եկեղեցւոյ 2018 Տարեշրջանի Տօնացոյց

Ամիս	Օր	Ձեռնարկ
	17, Կիրակի	Ս. Յակոբ Մծբնայ Հայրապետի Մասունքները Ս. Գր. Լուս. Առաջ. Եկեղեցւոյ Մէջ Պատարագիչ եւ Քարոզիչ Արժ. Տ. Հրաչ Քինյ. Մուրատեան Պուկարահայոց Հոգեւոր Հովիւ
	22, Ուրբաթ	“Karaoke Night” «Կոմիտաս» Դպրաց -Դաս /Երգչախումբի Հիմնադրութեան 60-րդ Ամեակին Առիթով Երեկոյեան Ժամը 7-ին
Յուլիս	15, Կիրակի	«Պայծառակերպութիւն» Խաչալուայ Ջրօրհնէք Վարդավառ
	9, Երկուշաբթի	Յիշատակ Մեռելոց Հոգեհանգստեան Պաշտօն
Օգոստոս	12, Կիրակի	Տօն «Վերափոխումն Ս. Աստուածածնի» Խաղողօրհնէք Աւարտին Ճաշկերոյթ Եկեղեցւոյ շրջափակին մէջ
	13, Երկուշաբթի	Յիշատակ Մեռելոց Հոգեհանգստեան Պաշտօն
Սեպտեմբեր	16, Կիրակի	Ս. Խաչվերաց Մատաղ Վաչէ Յովսէփեան սրահ

	17, Երկուշաբթի	Յիշատակ Մեռելոց Հոգեհանգստեան Պաշտօն
	21, Ուրբաթ	Հայաստանի Հանրապետության 25-րդ Տարեդարձ
Հոկտեմբեր	27, 28 Շաբաթ, Կիրակի	Տարեկան Պագար «Մարի Մանուկեան» սրահ
Նոյեմբեր	10, Շաբաթ	«Առնիտա» Դպրաց Դասի 60- րդ Տարեդարձ
Դեկտեմբեր	2, Կիրակի	Մանուկներու Ս. Ծնունդ եւ Կաղանդի Տօնակատարութիւն «Մարի Մանուկեան» սրահ
	9, Կիրակի	Եկեղեցւոյ Գմման եւ Օծման 48-րդ Տարեդարձ Տօնական Ճաշկերոյթ «Մարի Մանուկեան» սրահ
	31, Երկուշաբթի	ՆՈՐ ՏԱՐԻ

Գրաւուած Օր

**«Կոմիտաս» Դպրաց Դաս Երգչախումբի
Յիմնադրութեան 60 Ամեակի**

Յանդիսութիւն

10 Նոյեմբեր 2018, Շաբաթ երեկոյեան

Կը խնդրուի չխաչաձեւել:

Մանրամասնութիւնները յաջորդիւ:

**Շնորհակալութիւն
Ծիական Խորհուրդ**

ՍՈՒՐԻ ՅԱԿՈՒՄ ՄԾԲԵԱՅ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ
ՍԱՍՈՒՆԹՆԵՐԸ ԳԱՆԱՏԱՅԻ ՄԷՋ

SAINT JACOB OF MTSBIN
HOLY RELICS IN CANADA

DIVINE LITURGY

Celebrant and homilist
Rev. Fr. Hrach Muradyan
Parish Priest of St. George
Armenian Apostolic
Church of Plovdiv
Bulgaria

ՀԱՆԴԻՍԱԲՈՐ ՍՈՒՐԻ ՊԱՏԱՐԱԳ

Պիտի պատարագէ եւ քարոյէ
Արժ. Տ. Հրաչ Բինյ. Մորադեան
Պովդիվի Հոգևոր Հովիւ (Պովկարիա)

ՄՈՆԹՐԵԱԼ

Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ
Հայաստանեայց
Առաքելական
Առաջնորդանիւս եկեղեցի
Յունիս 17, ժամը 10:30-ին

ԹՈՐՈՆՏՈ

Ս. Երրորդութիւն Հայաստանեայց
Առաքելական եկեղեցի
Յունիս 24, ժամը 10:30-ին

MONTREAL
St. Gregory
the Illuminator
Armenian Cathedral
June 17,
at 10:30am

TORONTO
Holy Trinity Armenian
Apostolic Church of Toronto
June 24,
at 10:30am

ԳԱՆԱՏԱՀԱՅՈՅ ԹԵՄ

ARMENIAN DIOCESE
OF CANADA

DIOCÈSE ARMÉNIEN
DU CANADA

WWW.ARMENIANCHURCH.CA

ՍԻՐԱԼԻՐ ԶՐԱԷՐ

ՄԵՐ ԶԱԲԱՏԱՑԵԱԼՆԵՐՈՒՄ

ՅԱԿՈՒՄ ՄԾՔՆԱՅ ԶԱՅՐԱՊԵՏԻ ՄԱՍՈՒՆՔՆԵՐՈՒ

ՕՐՅԱԲԵՐ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ

Մոնթրեալի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Առաջնորդանիստ

Մայր Եկեղեցւոյ Մէջ

ՆԱԽԱԳԱՅՈՒԹԵԱՄԲ՝

ԳԵՐՇ. Տ. ԱԲԳԱՐ ԵՊՍ. ՅՈՎԱԿԻՄԵԱՆԻ

Առաջնորդ Գանատահայոց Թեմին

Կիրակի, 17 Յունիս 2018-ին

Ս. Պատարագ պիտի մատուցէ եւ քարոզէ

Պուլկարահայոց Հոգեւոր Հովիւ

ԱՐԺ. Տ. ՀՐԱԶ ՔՅՆՅ. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ

Այժմ ժամանած Մոնթրեալ

Սիրով կը հրաւիրենք բոլոր հաւատացեալները ներկայ գտնուելու

հոգեպարար Ս. Պատարագին եւ ըմբռնիսելու

Յակոբ Մծքնայ Հայրապետին օրհնաբեր մատուցներու արարողութիւնը:

Յաւարտ Ս. Պատարագի պատշաճ հիւրասիրութիւն

«Վաչէ Յովսէփեան» սրահին մէջ,

Նախաձեռնութեամբ՝ Ծիսական Խորհուրդին:

Յայտարարություն

Միքելի հաւատացեալներ կը փափաքինք տեղեկացնել ձեզ թէ յետայսու Ծխական Խորհուրդի ժողովներուն իւրաքանչիւր ամսուայ առաջին Երեքշաբթի օրը, երեկոյեան ժամը 5-5:30, կէս ժամ տեւողութեամբ, Ծխական Խորհուրդը մեր հաւատացեալներուն պիտի յատկացնէ առիթը խորհրդակցական հանդիպում մը ունենալու Ծխական Խորհուրդին հետ:

Այն հաւատացեալները որոնք ունին Եկեղեցւոյ նկատմամբ հարցեր, մեկնաբանութիւններ կամ ենթադրութիւններ կրնան ներկայացնել այդ հանդիպման ընթացքին:

Ժամադրութեան համար հեռաձայնել

Եկեղեցւոյ քարտուղարութեան՝

(514) 279-3066

Շնորհակալութեամբ՝
Ծխական Խորհուրդ
Ս. Գր. Լուս. Առաջ. Մայր Եկեղեցւոյ

Lancement du Groupe Jeunesse Musicale St-Grégoire d'Outremont

Nous vous invitons à vous joindre à notre nouvelle Chorale d'Enfants « Jeunesse Musicale St-Grégoire d'Outremont » (âge d'inscription 7 à 15 ans).

Les pratiques débuteront dimanche le 14 janvier 2018, à l'Église St-Grégoire l'Illuminateur, situé au 615 Av. Stuart à Outremont et auront lieu de 13h00 à 14h00. Elles se poursuivront par la suite tous les dimanches selon ce même horaire. Les cours seront donnés par le professeur Karen Manucharyan diplômé du Conservatoire de Yerevan, en Arménie, qui assumera la direction de cette chorale.

Les enfants auront l'opportunité d'apprendre les bases de la notation musicale et le solfège. Le répertoire étudié consistera de pièces musicales contemporaines, classiques et religieuses, de langue française et arménienne.

La participation est gratuite. Venez nombreux participer à cette expérience enrichissante!

**Pour des informations additionnelles,
svp vous adresser au
(514) 279-3066 ou à stgregorychurch@gmail.com**

Conseil paroissial

Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մանկական Երաժշտական Խումբ

Ձեզ կը հրաւիրենք միանալու մեր նոր մանկական երգչախումբին «Jeunesse Musicale St-Grégoire d'Outremont» - (գրանցման տարիք 7-15 տարեկան):

Փորձերը կը սկսին Կիրակի, 14 Յունուար 2018, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ, կ.ե. ժամը 1:00 2:00 - հասցէ 615 Stuart Avenue Outremont-ի մէջ:

Փորձերը պիտի շարունակուին կատարուիլ ամէն Կիրակի, վերոյիշեալ նոյն ժամուին:

Դասընթացքները պիտի կատարէ Երեւանի երաժշտանոցէն շրջանաւարտ, Կարէն Մանուչարեան, որ կը ստանձնէ նաեւ՝ երգչախումբին ղեկավարութիւնը:

Փոքրերը հնարաւորութիւն պիտի ունենան սորվելու հիմնական երաժշտութեան նորթները, եւ միաժամանակ մշակելով անոնց երաժշտական գիտելիքներն ու ճաշակը:

Ուսումնասիրուած ծրագիրը պիտի բաղկանայ ժամանակակից, դասական եւ կրօնական երաժշտական կտորներէ, Ֆրանսերէն եւ Ղայերէն լեզուներով:

Մասնակցութիւնը անվճար է: Եկէ՛ք եւ օգտուեցէք այս պատեհ առիթէն:

Յաւելեալ տեղեկութիւններու համար հաճեցէք հեռաձայնել (514)279-3066 կամ stgregorychurch@gmail.com

Ծիական Խորհուրդ

Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ Առաջնորդանիստ Եկեղեցի

ԽՈԿՈՒՄ ԵՒ ՍՈՒՐԲ ԳԻՐՔԻ

ՍԵՐՏՈՂՈՒԹԻՒՆ

**ԽՈԿՄԱՆ, ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՍՈՒՐԲ ԳՐՔԻ
ՍԵՐՏՈՂՈՒԹԻՒՆԸ**

Արդեն իսկ տեղի կ'ունենան ամեն

Յինգշաբթի երեկոյեան ժամը 7:00-ին

**Մոնթրեալի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ Առաջնորդանիստ
Եկեղեցւոյ մէջ:**

**Կը հրաւիրենք մեր հաւատացեալները մասնակցելու այս
հոգեպարար արարողութեան եւ սերտողութեան, որուն ընթացքին
միասնաբար պիտի փորձենք ճանչնալ Սուրբ Գիրքը, Եկեղեցւոյ
հաւատքն ու առաքելութիւնը, մեր դերն ու մասնակցութիւնը
եկեղեցւոյ կեանքին մէջ եւ վերջապէս պատասխան գտնել մեզ
յուզող հարցումներուն ու մտահոգութիւններուն:**

Ի սրտէ կ'ակնկալենք բոլորին ներկայութիւնը:

Աղօթարար՝

Տ. Յայարի Զինյ. Թանաշեան

615 Stuart Avenue, Outremont, QC H2V 3H2 / Tel.: (514) 279-3066/ Fax: (514)279-8008/

stgregorychurch@gmail.com

Facebook: Saint Gregory Armenian Apostolic Church of Montreal

KARAOKE Night ԲԱՐԱՌԻՔԷԻ ԳԻՇԵՐ

«ԿՈՄԻՏԱՍ»

Դպրաց Դաս / Երգչախումբի
Հիմնադրութեան՝
60-րդ Ամեակին Առիթով

Ուրբաթ, 22 Յունիս 2018

Երեկոյեան ժամը 7-ին
«Մարի Մանուկեան» սրահ

Friday – June 22, 2018

at 7:00 pm

“Marie Manoogian” Hall

- Երգեցողութիւն/Singing
- Կերակուր/
Pizza/Poutine/Soft Drinks

Հրաւիրուած են բոլոր
երիտասարդները

Don't Miss

Տեղերու ապահովման հեռաձայնել Եկեղեցւոյ
Գրասենեակ - For reservation please call to the Church
office at: (514)279-3066

\$20 Entry

615 Stuart Ave., Outremont, QC H2V 3H2 / Tel.: (514) 279-3066 / Fax:
(514) 279-8008 / stgregorychurch@gmail.com

Մոնթրեալի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Առաջնորդանիստ
Եկեղեցի
St. Gregory the Illuminator Armenian Cathedral of Montreal
ԵԼ / And
Լաւալի Ս. Խաչ Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցի
Holy Cross Armenian Church of Laval

ՎԱՐԴԱՎԱՌ / VARTAVAR

Քրիստոսի Այլակերպութեան Տօնին Առիթով
Transfiguration of our Lord Jesus Christ

Ուխտագնացութիւն Դեպի Ռիկօ
Pilgrimage to Rigaud

Կիրակի, 15 Յուլիս / Sunday, July 15, 2018

Սկիզբ Ս. Պատարագի / Holy Mass –
Կէսօրին ժամը / at - 12:00 noon

• Օթօպիւսի մեկնումի վայրեր.-

Մոնթրեալ – Normandie Shopping Center (Rue Salaberry)

Լաւալ – Ս. Խաչ Հայց. Առաք. Եկեղեցի

(St. Martin O.) առաւօտեան ժամը 10:00-ին

Սակ - \$25 (Օթօպիւս եւ ճաշ)

- Անձնական Միջոց – \$15 (ճաշ)

Սակ Փոքրերու - \$15 (Օթօպիւս եւ ճաշ) -

- Անձնական Միջոց Փոքրերու Սակ - \$10 (ճաշ)

• Bus Transportation:

Montreal – Normandie Shopping Center (Rue Salaberry)

Laval – Holy Cross Armenian Church (St. Martin O.)

at 10:00 am

Fee – Adult - \$25 (Bus & Lunch)

- Personal Transportation Adult - \$15 (Lunch)

Fee - Child - \$15 (Bus & Lunch)

- Personal Transportation Child - \$10 (Lunch)

Տեղերու ապահովութիւնն ու արձանագրութիւնը
անհրաժեշտ է բոլորին Օթօպիւս եւ անձնական միջոց, կը
խնդրենք հեռաձայնել եկեղեցիներու Քարտուղարութեան
մինչեւ 9 Յուլիս 2018 /

Reservation & registration required for Bus and Personal
Transportation Users, please call the Church office until July 9th, 2018 at:

Մոնթրեալ / Montreal – (514) 279-3066

Լաւալ / Laval – (450) 687-5355

Canada Summer Students Jobs 2018

3 Positions Being Offered-

Job Titles and Descriptions:

- 1. Administrative/office assistant:** digital filing, archiving project, data base management
- 2. IT/Website development assistant:** maintain church website, introduce new material fields possibilities (videos, news letters, graphics, event communication)
- 3. IT/Social media development assistant:** maintain church social media project (Facebook, Twitter, Instagram), enhance electronic communication with parishioners/community

Work Location: The Armenian Holy Apostolic Church (St-Gregory)
615 Stuart Avenue, Outremont, QC, H2V 3H2

Duration of employment: 6 weeks Full-time
From July 1st to August 31st 2018 (flexible)

Academic Level: Post-Secondary

Language Requirement: English and French

Contact person: Maral at 514-279-3066 or at stgregorychurch@gmail.com